

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

TELEFON: CHELSEA 3578

NO. 108. — ŠTEV. 108.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, THURSDAY, MAY 8, 1930. — ČETRTAK, 8. MAJA 1930.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3578

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

SENAT JE ZAVRNIL IMENOVANJE J. J. PARKER-A

K ZAVRNTVI JE V PRVI VRSTI PRIPOMOGLA ODLOČNO STALIŠČE ORGANIZIRANEGA DELAVSTVA

Imenovanje sodnika Johna J. Parkerja je senat zavrnil s 49 proti 47 glasovom. — Predsednik Ameriške Delavske Federacije je rekel, da pomenja ta zavrnitev zmago človečanskih pravic. Parker ni bil nikdar naklonjen delavcem.

WASHINGTON, D. C., 7. maja. — Z 41 proti 29 glasovom je danes senat zavrnil imenovanje sodnika Johna J. Parkerja iz North Caroline članom najvišjega sodišča.

Ce se upošteva tudi odsotne senatorje in vzporedi njihove glasove, je znašalo razmerje 49 proti 47.

Predsednik Hoover je določil Parkerja kot namestnika pokojnemu sodniku E. T. Sanfordu.

Do večera se ni moglo izvedeti, za koga se bo Hoover sedaj odločil, precej gotovo je pa, da ne bo imenoval nikogar iz južnih držav.

Zavrnitev Parkerjevega imenovanja pomenja velik poraz za predsednika.

Opozicija proti Parkerju ni imela svojega izvoza v senatu, pač pa v izvenparlamentarnih krogih.

Predvsem so bili proti njemu organizirani delavci in zamorci.

Predsednik Ameriške Delavske Federacije Wm. Green je opozoril javnost na dejstvo, da je svoječasno sodnik Parker proglasil takozvane "yellow dog" kontrakte za postavne.

Soglasno s temi kontrakti, mora delavec obljubiti gospodarju, da toliko časa, dokler bo delal zanj, ne bo član nobene delavske organizacije.

Hoover je na ta očitek potom generalnega pravdnika ugotovil, da ni Parker storil drugega kot le potrdil odlok, ki ga je izdalo nekoč najvišje sodišče.

Zamorci so mu očitali, da je v nekem svojem kampanjskem govoru precej jasno namignil, da zamorcev ne smatra kot enakovredne z drugimi amerišskimi državljani.

Ko se je razširila vest o zavrnitvi, je izjavil predsednik Ameriške Delavske Federacije: — To je zmaga človečanskih pravic.

DRŽ. PRAVICE ZANIKANE BOLNIČARKI

Sodniku ni zadostovala njena ponudba, da bi v slučaju vojne stregla ranjencem in bolnikom.

Miss Averil Bland, kanadska bolniška strežnica, ki je služila tekom svetovne vojne pri ameriški armadi, ne more postati državljanka Združenih držav.

Tako je odločil sodnik Bondy, kajti kljub njegovemu prigovarjanju ni hotela prisesti, da bi zgrabila za orožje, če bi bila domovina v nevarnosti.

Sodnik Bondy se je skliceval na ukrep najvišjega sodišča Združenih držav, ki je zanimalo državljanstvo Roziki Schwinmer, mirovni propagatorici.

Zadnji teden je Averil Bland vložila prošnjo za drugi državljanski papir, ter rekla pri tem, da je pripravljena iti v slučaju vojne v prve zapake ter stresti ranjenim vojakom, nikakor pa ne more prisesti, da bi branila z orožjem ustavo Združenih držav proti sovražni kom. To da ji baje prepoveduje njena vera.

Sodnik jo je vprašal, pod katerim pogojem bi prišla za orožje. Odgovorila je, da pod nobenim pogojem. Tega bi ne storila, četudi bi bila dejanski napadenci in bilo njeno življenje v nevarnosti.

Miss Bland je izza konca svetovne vojne privatna bolniška strežnica.

SMITH V ALBANYJU

ALBANY, N. Y., 7. maja. — Prejšnji guverner Smith in njegova žena sta slavila tukaj tridesetletnico svoje poroke na domu majorja Johna Warnerja in njegove žene. Obisk prejšnjega guvernerja je bil povsem privatnega značaja, vendar pa je telefon nepretrgano pel na domu Warnerja. Vsi so želeli guvernerju obilo sreče.

Alfred E. Smith in Miss Katrina Dunn sta bila poročena v Avgustinski cerkvi v Bronxu dne 6. maja 1900. Ob onem času je bil Mr. Smith slabo plačan uradnik v mestu New Yorku.

STRAHOVITO OPUSTOŠENJE V DRŽ. TEXAS

Silni viharji so opustošili državo od enega do drugega konca ter puščali za seboj smrt in opustošenje.

DALLAS, Tex., 7. maja. — Zadnjih osemindeset ur so divjali po Texasu tornadi, ki so poškodovali na stotine občin, ranili nebroj oseb ter povzročili veličansko materialno škodo.

Včeraj so začela prihajati prva popolnejša poročila iz različnih občin in mest.

Ze prejšnji teden se je pojavil vihar v Oklahomi, Texasu, Nebraska in Oklahomi, pa ni bil niti malo tako silen in uničujoč kot sedanj.

Pojavil se je v Abilene sekciji zapadnega Texasa ter se širil s strahovito naglico. Veliko opustošenje je povzročil pri San Antonio ter v Karnes in Dewitt okrajih.

Vse brzojavne in telefonske zveze so bile prekinjene, pa tudi avtomobili niso mogli voziti po razornih cestah.

Natančno število poškodovanih se zdaj ni znano. Vse bolnice so bile polne ranjencev. Dosti jih je tudi po privatnih domovih. Iz večjih bližnjih mest so prihitali v ogroženo ozemlje zdravniki in bolniške strežnice.

Ameriški Rdeči Križ, ki ima centralo za Srednji Zapad v St. Louisu, je takoj prišel s pomožno akcijo.

Največjo škodo je trpelo mesto Frost v Navarro okraju. Šestindvajset oseb je ošlo ubitih, ves trgovski okraj je popolnoma uničen. Mesto ima nekako tisoč prebivalcev.

NOVI PODKONZUL V JAMAICI

KINGSTON, Jamaica, 6. maja. Štab tukajšnjega ameriškega konzulata je bil povečan z imenovanjem Georgea Allen-a. Imenovan je bil tretjim podkonzulom. Dospel do semkaj prihodnji ponedeljek.

STRAŠNO DEJANJE MATERE

Obupana mati je ustrelila sedem svojih otrok, nato pa sklenila usmrti še samo sebe. — Bori se s smrtjo v bolnišnici.

COLUMBUS, Ohio, 7. marca. — Mrs. Ethel Yeldem, je ustrelila sedem svojih otrok. Ustrelila jih je s puško, katero je imela zavito v debelo brisačo, da bi ne bilo slišati poka. Nato je skušala usmrtiti še samo sebe.

Mrs. Yeldem, ki je mati dvanajstih otrok, je po strašnem dejanju svoje žrtve preoblekla v nočne obleke. Sedaj jih leži vseh sedem v mestni mrtvašnici.

Obupano mater so odvedli težko ranjeno v bolnišnico. Misli si je presetliti glavo, toda krogla se ji je zapčila v ramo.

Mrs. Yeldem je bila dvakrat poročena. Odkar so zaprli njenega drugega moža, je le s težavo prehranjala svojo družino.

Bavila se je s prodajo časopisov ter zaslužila za skromno življenje. Včerajšnji dan je bil nekaj nevarnega za njene otroke. Okoli sebe je zbrala deset otrok ter jih odvedla s takšnim k fotografu ter se dala z njimi vred fotografirati. Nato jim je šla kupiti nove obleke.

Vrnivši se domov, je napisala dve pismo. Eno teh je naslovila na otroke.

Nikar ne mislite slabo o svoji materi — jim je pisala. — Želela sem vam vse najboljše. Poslušajte nasvete starejših ljudi. Zelo sem izmučena. Tako ne more iti več naprej. Ker vem, da bi nihče ne skrbel za moje najmlajše, jih bom vzela seboj.

Ko je napisala pismo, je bilo deset njenih otrok doma.

Sedemnajstletno hčerko iz prejšnjega zakona, Mildred, je poslala v grocerijo ter telefonirala sosedu, naj pazi nanjo, dokler bo z doma. Dvanajstletnega Vernona je poslala k stojnici, kjer je prodajal časopise.

Ostali so se pripravljali k počitku.

Vsa znamenja kažejo, da je ustrelila najmlajše otroke, ko so spali. Druge je pozvala v spalnico v gorenjem nadstropju, ter jih postrelila z lovsko puško, koje cev je tesno zavila v debelo brisačo, da ni bilo slišati poka.

Ko je devetletna Evelina opazila, da mati moli njene brate in sestre, je skočila k oknu ter pričela kričati na pomoč.

Nato je obupana in zblaznela mati slekla otroke in jih oblekla v čiste nočne srajce ter jih položila na posteljo. Zatem je poskušala izvršiti samomor.

Dvanajstletni Vernon je bil še vedno pri stojnici, ko je slišal svoje tovariše kričati "extra! extra!" ter jih videl prodajati posebne izdaje listov, v katerih je bilo opisano strašno dejanje.

Ni se pa zmenil toliko časa, dokler ga ni neki njegov tovariš direktno opozoril na senzacionalno novico.

V spremstvu nekega reporterja se je odpravil proti domu, kjer se mu je nudil strašen prizor.

NAČELNIK POLJSKO-AMERIŠKE DRUŽBE

VARŠAVA, Poljska, 6. maja. — Poljsko-ameriška družba je danes zopet izvolila svojim predsednikom princa Kazimirja Lubomirskega. Podpredsednikom so bili izvoljeni Leopold Kotkowski, grofica Bisping in drugi.

ODPRAVA VSEH SVOBODŠČIN NA ŠPANSKEM

Španska vlada je prepovedala svobodo govora in pravico zborovanja. Nemiri po profesorjevem govoru.

MADRID, Španija, 7. maja. — Vlada je danes prepovedala vsa politična zborovanja in govore. Povod temu so dali nemiri, ki so se pojavili po govoru dona Unamuna, rektorja vseučilišča v Salamanci.

To akcijo je vprizorilo ministrstvo za notranje zadeve, kateremu načeluje Enriqueo Marzo.

Izza časa, ko je ministrski predsednik Berenguer nastopil vlado, je bila že drugič izdana slična odredba.

Vlada je namignila, da bo ta prostost govora in tiska le toliko časa zatrti dokler ne zavlada v deželi mir.

Prepoved je bila izdana ob času, ko se je narod pripravil na splošne volitve.

Univerza v Madridu je zaprta, dočim so študenti na univerzah v Santiagu, Calamanci, Valenciji, Saragossi in Grandi proglasili osemindeset ur trajajočo simpatično stavko z madridskimi dijaki.

V nasprotje temu je pa vlada odredila, da bodo vsa vseučilišča zaprta do prihodnjih izpitov ki se bodo vršili koncem meseca junija.

Policija še vedno straži ulice glavnega mesta, da prepreči ponovitve izgrede, ki so se pričeli s povratkom dona Unamuna v Madrid. Tekom nemirov je bila ena oseba smrtno, nad sto oseb pa lahko poškodovanih.

AVTOMOBILSKA NESREČA V IOWI

Lou Zurmuehlen, trikratni župan mesta Council Bluffs, Iowa, in Frank Capel, prejšnji državni pravdnik, sta se ubila danes zjutraj, ko se je nju avtomobil zaletel v trk. Nesreča se je pripetila med Woodbine in Dunlap, Iowa. Prejšnji župan je bil zelo priljubljen v mestu.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRA H PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din	500	£	9.35
"	1000	"	18.50
"	2500	"	46.00
"	5000	"	91.00
"	10,000	"	181.00
Lir	100	£	5.75
"	200	"	11.30
"	300	"	16.80
"	500	"	27.40
"	1000	"	54.25

IZPLAČILA V DOLARJIH:

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v dolarjih dovoljujemo se boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 74c.

SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Barclay 0380

VELIKA VROČINA

Torek je bil najbolj vroč 6. maj, kar so jih kdaj zaznamovali v New Yorku. Ista vročina je vladala ob celih obali Atlantika. Toploter je dosegel ob treh popoldne 87 stopinj. V Bostonu je dosegel toploter celo devetdeset stopinj, dve točki nad rekordom, kateri je bil dosežen pred dvajsetimi leti.

PIJANCI IZ FORDOVE NAPRAVE

DETROIT, Mich., 7. maja. — Iz listov izvem, da bo Mr. Henry Ford čutil svoje domafie mesto Dearborn, vendar pa imamo več pijancev iz Fordove Motor kompanije kot iz katerekoli druge tvornice v mestu.

To je rekel sodnik Thomas Cotter, ko so mu predstavili dva pijanca, ki sta izjavila, da delata pri Fordu.

JAPONSKI PRORACUN

TOKIO, Japonska, 7. maja. — Poslanska zbornica je včeraj dovolila skoraj dvajset milijonov dolarjev za dodatne stroške vlade. Predloga bo sedaj izročena višji zbornici v končno odločanje.

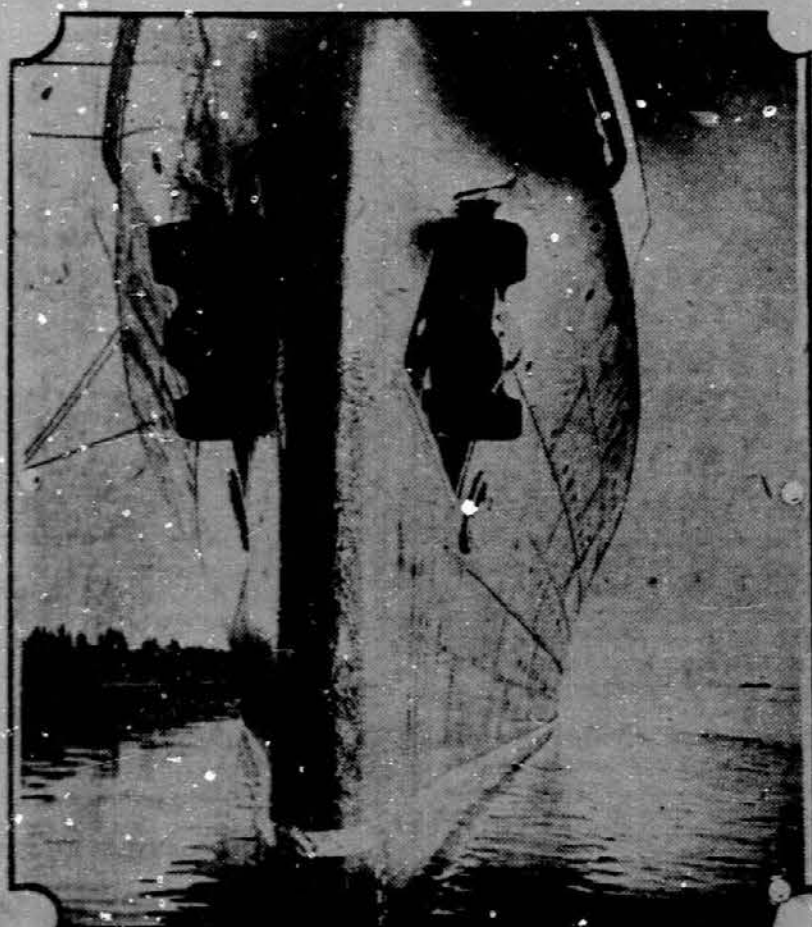
6 ROMUNSKIH BANDITOV OROPALO AMERIKANCA

BUKAREŠTA, Romunska, 6. maja. — Šest maskiranih banditov je ustavilo avtomobil, v katerem se je vozil Charles Dewey, finančni svetovalec poljske vlade z družbo, ki se je udeležila pojedine, katero je priredil princ Bibesco. Par milj od glavnega mesta so pričeli banditi streljati z revolverji ter prisilili avtomobil, da se je ustavil. V družbi se je tudi nahajal A. Lavila, romunski poslanik v Združenih državah, ki se je skušal pogajati z banditi, a ni ničesar opravil. Njemu so vzeli banditi 18,000 frankov v gotovini. Mr. Dewey pa je bil prisiljen izročiti dva tisoč dolarjev. Kakorhitro so dospeli v glavno mesto, je dal Davila takoj zasledovati bandite, ki niso bili kmotje, pač pa dobo oblečeni močje, kot je izjavil poslanik.

DUDLEY FIELD MALONE PRI WALKERJU

HAMILTON, Bermuda, 6. maja. Mr. in Mrs. Dudley Field Malone sta bila danes gosta župana Walkerja iz New Yorka. Danes zjutraj so jahali. Po lunču v hotelu Frascati so obiskali akvarij ter se šli pomene kopat.

OGROMNI SIDRI

Slika nam predstavlja prednji del del parnika "Europa". Sidri, ki jih vidite ob straneh, tehtajo po tri deset tisoč funtov.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Nakar, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
410 W. 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

za celo leto velja list za Ameriko	za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	za pol leta	\$3.50
za pol leta	za inozemstvo za celo leto	\$7.00
za šest let	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenjski nedelji in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 15th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 1871

GANDHI V ZAPORU

Pred par tedni je začel indijski voditelj Mahatma Gandhi kršiti angleške postave ter je s tem uvedel kampanjo civilne nepokorščine.

Sol je v Indiji angleški monopol. Pridobivati je ne sme nihče drugi kot uradniki, ki so za to pooblašteni.

Gandhi se je pa odpravil s svojimi pristaši k morju, zajel s posodo morske vode ter čakal, da je izhlapela.

Na dnu posode se je nabralo za peršice soli.

Zmagoslavja jo je pokazal navzočim, ki so takoj sledili njegovemu vzgledu. Sol je pozneje prodana na dražbi, in angleška monopolna postava je bila prekršena.

Navzoči angleški uradniki niso Gandhija aretirali. Toda vse je vedelo, da mora priti prej ali slej do aretacije.

In res! V noči od nedelje na ponedeljek so stopili k njegovemu ležišču trije angleški uradniki v dražbi policistov.

Gandhiju so veleli, naj vstane, nakar so ga odvedli v ječo v Pooni.

Aretiran je bil na temelju sto let stare postave, in zaprtega ga imajo lahko brez procesa, kolikor časa hočejo.

— Življenje v ječi ni nobena kazen zame — je rekel nekoč Gandhi — Saj tudi v svobodi živim tako kot da bi bil zaprt. V ječi mi ne morejo dati slabše hrane kot jo uživam v svobodi.

Zapor ne pomenja zanj nič poniževalnega.

Ko je pred leti stopil v sodišče pred angleške sodnike, so vsi sodniki vstali in se mu priklonili.

Prečedujoči sodnik mu je rekel: —

— Povsem odkrito vam povem, da ste vi povsem drugačen človek kot so drugi ljudje. Še nikdar nisem procesiral takega človeka kot se vi in ga menda tudi nikdar ne bom.

Aretacija Gandhija in dejstvo, da ne bo stavljen pred sodišče, jasno pričata, kakšen položaj je zavladal v Indiji.

Indijski podkralj ga sprva ni nameraval zapreti.

Toda vstaja se je širila, pojavljalo se je nasilje za nasiljem, in podkralju ni kazalo drugega kot izpremeniti prvotne načrte.

Za aretacijo se je odločil po posvetovanju z MacDonalдовim ministrstvom.

Gandhi v zaporu je bolj mogočen kot pa Gandhi v svobodi.

Njegova aretacija je dala znamenje za splošno vstajo, katero bo skušala indijska vlada s silo zatreti.

Gandhi je v zaporu, toda njegov duh — in baš duh mu daje tako neznansko moč — še vedno koraka po ulicah in je navzoč v domovih indijskega naroda.

ZASTOPNIKA BOLGARSKE
CERKVE PRI PATRIJARHU
VARNAVI V BEOGRADU

16. aprila, dopoldne sta posebila patrijarha Varnava zastopnika bolgarske pravoslavne cerkve metropolit Pavle in arhimandrit Sofronije ter sta se mu zahvalila za poverljive prijatelje, ki sta ga bila deležna tako pri svojem prihodu kakor povodom posvetov pri raznih cerkvenih ustanovah v Jugoslaviji. Patrijarh Varnava se je bolgarskima odposlancema zahvalil za pozornost, ki sta jo izkazala i pokojnemu patrijarhu Dimitriju i njemu povodom njegove izločitve in ustoličenja. Izrazil je željo, da bi se medsebojni odnosi med obema cerkvama kar najbolj pogostili v duhu jugoslovanskega bratstva in bratske ljubezni. Bolgarska odposlanca sta popolnoma odpotovala v Beograd.

PRDAJA ESZTERHAZYJEVEGA
POSESTVA V PREKMURJU

16. aprila se je vršila plenarna skupščina "Šumske imovinske občine križevačke", ki je sklenila kupiti šumsko veleposestvo kneza Esterhazyja v Dolnji Lendavi v Prekmurju. Posestvo meri 1600 jutrov ter ga je kupila križevačka korporacija za 26 milijonov dinarjev. Ta kupna pogodba je zlasti važna in koristna z ozirom na naše nacionalne interese na severni državni meji. Ves kompleks se namreč razteza ob meji proti Madžarski. Kupce prevzame vse veleposestvo s stečnimi gozdovi, gospodarskim, pomolji ter enonadstropno hišo v Dol. Lendavi. V šumi prevladuje hrastovina, raste pa tudi jelovina in javorovina. Pogajanja za nakup prisestva so se vršila že od jeseni preteklega leta.

Dopisi.

Girard, Ohio.

Koncert naših odličnih pevk iz naše slovenske metropole Clevelanda, Josephine Lausche in Mary Udovich pod vodstvom dr. Wm. J. Lausche, je sijajno uspel. To je bil prvi koncert naših pevk, da so samostojno nastopile pri nas v Girardu. To je bil velik trumf za našo našelbino, ki se je zopet prva odlikovala s to kulturno prireditvijo.

Ko se zbudim zjutraj, je krasna jutranja zarja oznanjala krasen pomladanski dan. Toplo solnce je metalo svoje žarke po širnem svetu in topli veter se je igral z bujnim cvetjem in zelenim listjem. Rekel sem sam sebi: O, narava, kako si nam naklonila krasen dan. Prišla je ura šest in točno se pripeljejo naši gostje iz Clevelanda. Jaz in Mr. Jesenko sva jih prva pozdravila, nato pa še več drugih naših rojakov. Najprvo si ogledajo dvorano, iz potem pa se podamo na večerjo k gostoljubnemu rojaku Mr. John Anžičku, kojega gospa je pripravila okusno večerjo. Glavno vlogo pri večerji je igral Mr. Pirce, urednik Ameriške Domovine.

Po večerji jih povabim na moj dom in nato se podamo v dvorano, kjer je narod že prihajal in se je bilo treba pripraviti za nastop. Dvorana je bila zasedena že ob 8 uri in je bila nabito polna občinstva, da jih je moralo veliko stati.

Publika je bila veselo razpoložena, in je komaj pričakovala, da se zaster dvigne, ker se je zavedala, da nastopita naši ljubki pevki, ki sta zrasli v naši novi domovini in kljub temu ostali pravi slovenski deklici.

Reči moram, da smo imeli pravi praznični večer naše slovenske pesmi. Komaj se prikažeta na odru, ju je narod pozdravil z ogromnim aplavzom in navdušenjem.

Takoj s prvo pesmijo sta osvojili srca vseh. Izredno dobro razpoložene naših pevk se je izražalo skozi cel program in to dobro razpoložene je tako vplivalo na občinstvo, da je navdušenje naraslo kakor hurašajo morski valovi. Ko sta zapeli "Na Gorenjskem je fletno" sta našu v duhu poneli v najlepši biser naše slovenske zemlje. Nato sta nas poneli v duhu na lepo Dolenjsko, ki ji je Bog podaril toliko opovani dar, našo vinsko trtico, ki nam rodi to rajsko kapljico. In ko so zapeli pesmico "Adijo, pa zdrava ostani", se je marsikateremu zbudil spomin na rodno domovino, kako se je prebujal od svoje izvoljenke in se podal v širni svet v upanju, da se povrne.

Nastopili sta tudi v solo-spevih. Mary Udovich je zapela "Sreča", ki mi še danes zveni po ušesih. Josephine Lausche pa pesmico "Zakaj".

Zapeli sta tudi dve angleški pesmi, ki jih je mladina navdušeno pozdravila. In tudi dr. Wm. J. Lausche se je izkazal kot pravi tinitnik, ki ju je spremljal na klavir.

Hojer Trio se je mojstrski izkazal pri koncertu in potem pa pri plesu.

Narod se je izražal, da takih igralcev še ni slišal. Plesalo je vse.

stano in mlado, in dvorana je bila polna plesalcev.

Zatorej se jaz v imenu naše našelbine zahvalim našim pevkam, kakor tudi drugim, ki ste sodelovali pri koncertu.

Očencem se tudi zahvalim vsem, ki ste se udeležili koncerta v tako velikem številu, kakor tudi našim bratom Hrvatom. Častno je bila zastopana našelbina na Bessemer, odkoder so se pripeljali kar z busom, in je bila med njimi naša mama Snežičeva, ki se je veliko žrtvovala za to prireditve. Hvala ji, kakor tudi drugim.

In tudi naši rojaki iz Warren in Niles so se udeležili v velikem številu. Spoznal sem se tudi z rojakom Mr. Lenarskim, ki je jako napreden in je prijeljal svoje rojake iz Sharon, Pa. na to prireditve.

Predno končam, se še enkrat zahvalim vsem skupaj, in obenem priporočam našelbinam, povabite naše pevke, kjer imate svoje narodne domove, vam ne bo žal.

Nasvidenje v prihodnji sezoni!

John Dolice.

Detroit, Mich.

Narava se je prebudila iz zimskega spanja in prišla je težko pričakovana pomlad. Vsi smo se nadedali, da bo spomladi boljše, toda tukaj v Detroitu je še vedno na tise ljudi brez dela. Tavajo od tovarne do tovarne, v nadi, da jim bo prisilajo solnce v obliki dela, toda kapitalisti se ne brigajo za njihovo trpljenje. Druga jim ne kaže kot čakati in trpeti.

Med kapitalisti je Ford najbolj objesten. Po vsej sili hoče posušiti ves Detroit oziroma Dearborn. Tudi njegova žena je darovala v to svrhu precej denarja. Pa ne verjamem, če bo šlo. Nadalje je pozval svoje delavce, da morajo svoje stare avtomobilne kočare zamenjati za nove. Za vsako staro da dvajset dolarjev.

Sem ne svetujem nikomur hoditi za delom. Če se bo kaj izboljšalo, bom že sporočil.

J. R.

Walsenburg, Colo.

Kar se tice delavskih razmer, gre bolj počasi. Premogorovi obratujejo 2-3 dni in tudi več so jih zaprti za nedolžen čas. Dosti delavstva, posebno Mehikanci, se je podalo na sladkorno peso, kakor vsako leto. Baje da napravijo dobro, kdor ima veliko družino.

Vreme imamo lepo, tudi turisti se oglašajo in obdružujejo našo gorato Colorado z bistrimi studenci in zdravim podnebjem. Peter Zgaga, je počasi se odpravil v Californijo in oglašuje se tudi v Coloradu.

Mr. M. Pogorelecvi dopisi, ki vplivajo in vsaki bi bil rad delež tistih carobnih californijskih dobrot, pa magari, če to tja treba peš hoditi.

Listu Glas Naroda želim obilo uspeha, dosti naročnikov, ker je z vsakim dnevom bolj zanimiv in napreden.

Pozdrav vsem zavednim rojakom in rojakinjam!

M. J. Bayuk.

STALINOVA POLITIKA

Novice iz Rusije se prehitujejo. Kolektiviziranje kmetijskega gospodarstva se je pričelo pred meseci na hitro tako naglo, da ga je popolnoma nepričakovano ustavil sam Stalin. Preokret je prišel tako nenadoma da je bila presenečenje ogromno, ne samo v slabo informiranem inozemstvu, marveč prav tako v Rusiji sami, tamkaj očividno se bolj. Odtlej se prenašajo senzacionalne vesti iz kulis sovjetskih voditeljev, ni pa nikakega zanesljivega kriterija, ki bi mogli po njem presojati njihovi verodostojnost.

Ah kljub temu se zdi situacija precej enostavna in jasna. S kolektivizacijo kmetijskega gospodarstva se je dosegla taka zmeda, v ruskih vaseh, da je v nevarnosti letina in da pretijo znova najhujši časi pomankanja živil ter celo lakote. Že sedaj je v ruskih mestih ter industrijskih središčih stiska za prehrano in preživljanje po kartah in racijah, že sedaj strašno teži na življenju onih, ki ne pridelujejo živil sami. Sovjetski režim je tolaži z novo letino, ki naj bi dala celo preveč, toda sprenaglo kolektivizacija je nastala nevarnost, da bo množina razpoložljive hrane zelo zmanjšala celo pod dosedanjim metro. To pa bi pomenilo strahotno preizkušnjo, morda celo katastrofo samo.

Kako je prišlo do tega, si ni težko predstaviti. Na kmetih se je pravzaprav samo ponovila slika, kakor so jo kazala mesta ob začetku revolucije. Vse vrednote, vse bogstvo, ki ga je zbirala prejšnja doba, v rokah meščanstva in sploh premočnejših slojev, je postalo na mah plen onih, ki dotle niso imeli mnogo ali celo nič. Na kmetih je sedaj vse premočnejše postalo last komune; pridobili so pač pri tem siromaki, ali trdnjši kmetje so izgubili svoj imetek. Ali ni to poglavitno, marveč je najvažnejše to, da je vrtoglava naglica silno mnogo uničila. Kulaki so hoteli klati svojo

živino, prodajali svoje premičnine, da so rešili zase, kar je bilo največ mogoče, potem pa se hoteli vpisovati v skupno gospodarstvo, da izkoristijo skupnost kolikor največ mogoče. Sedaj naj bi se pričelo novo skupno delo, ali izkazalo se je, da ni na razpolago niti dovolj strojev, niti živine, orodja, semenja, zakaj počemu bi kulak tjakaj prispeval več nego njegovi sosede, ki so prišli praznih rok, če bo poslednji dohodka deležen samo v toliki meri, kot oni, ki ni nič prispeval. Tako poteka proces podrobnih opisov in nimamo vzroka, jim ne vrjeto, prehod v kolektivizacijo se je izvršil v znamenju panike in je očividno silno mnogo uničil.

Stalin je z nenadnimi dekreti ustavil proces, zakaj perspektive za pomladna dela so bile obupne. Toda vprašanje je, če bodo njegove polovične odredbe imele uspeh. Po tolikih eksperimentih se gotovo vsakdo v Rusiji zaveda, da se je kolektivizacija samo zavlekla ter nekoliko odložila, ostane pa slej ko prej na programu. Tega tudi Stalin ne prikriva. Kmet se bo tudi posledje zavedal, kaj ga čaka, ter ne bo imel veselja niti s svojim premoženjem, niti s poljskim delom, ker se bo zavedal, da mu je korist zagotovljena samo v prav majhni meri. Smatral se bo kot v likvidaciji in se prav gotovo ne bo toliko angažiral za delo, kot bi se sicer. Zato ostane nevarnost za letino tudi po Stalinovi nenadni preorjontaciji, ki pomeni dejansko opazno omahljivost, nekaj takega, kakor kadar nekdo sede med dva stola.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme,
te stare in stanovitne domače
banke.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan.
Kaj ste pa storili za svojo obrambo in za
obrambo svojih otrok?

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nezgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1,100,000.00, članstva nad 20,000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah ali Kanadi z 8. člani. Pristopnina prosta. Berite najbolj slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Joseph Pishler, Ely, Minnesota.

VABILO PRVI OBČNI ZBOR SLOVENSKEGA DOMA

(AMERICAN SLOVENIAN AUDITORIUM)
253 IRVING AVENUE BROOKLYN, N. Y.
v nedeljo, dne 25. MAJA 1936

ZACETEK OB 3 URI POPOLDNE V VELIKI DVORANI

Naš namen je pri tem občnem zboru pojasniti in prepričati cenjena društva, kakor tudi posameznike, da je podlaga našega SLOVENSKEGA DOMA NEPRISTRANSKA, ter želimo delovati z vsemi močmi za napredek istega. Z napredkom Slovenskega doma bo tudi bolj odzvelo društveno in sploh naše narodno gibanje v Greater New Yorku. — Rabimo pa seveda za to so-delovanje društev in posameznih rojakov, in čim bolj složni bomo, tem večji bo vsestranski uspeh.

Zato ujudno prosimo društva, da na prihodnji seji ukrepajo razno za napredek Slovenskega doma in izvolijo zastopnika, kateri bo nastopil na odru in povedal njih sugestije za bodočo složno delovanje.

Posebej se prosi še dramatična društva, da nastopijo s kakšno krasno pesmijo ali godbo. Katerim društvom bo mogoče nastopiti, prosimo, da to naznanijo odheru.

Fe občnem zboru bo zabava v zgodnji dvorani.

VSTOPNINA PROSTA

Pridite torej vsi in pohajite, da se zanimati za napredek svojega Slovenskega Narodnega Doma.

Vas pozdravlja —

ODBOR

Peter Zgaga

TRETJE PISMO

(ki ga pa Miss Dolores ni pisala svoji prijateljici v staro domovino, pač pa nesrečnemu človeku Petru Zgagi, ki ima dvomljivo east in dvomljiv užitek urejevali to skromno kolono.)

Čenčeni Peter Zgaga

Predragi moj Peter! Predno Ti nadalje pišem, Te najprej prav lepo pozdravim od trave zelene do plavga neba, od mojga do Tvojga Zgagi, ki ima dvomljivo east in dvomljiv užitek urejevali to skromno kolono.

Predragi moj Peter! Predno Ti nadalje pišem, Te najprej prav lepo pozdravim od trave zelene do plavga neba, od mojga do Tvojga Zgagi, ki ima dvomljivo east in dvomljiv užitek urejevali to skromno kolono.

Ko sem zvedela, da si se začel zame zanimati, sem začela z glavo klimati in takole govoriti: — Piti mu bom dala in pa jesti, magari, da bom morala za masino sest in slamnike vrtiti, če nisi pregospok in presteman, da me povedeš v svet zakonski stan.

Meseca maja se vsa narava razmaja in zato se ne smeš čuditi, če mi srce nagaja in po Tebi kopri. Nie naj Te ne skrbi, kar reči — Ja — pa bo dobro zate in zame in sploh za obo.

Ko sem Te prvič zagledala, sem takoj vsem povedala: — Ta bo moj al pa nobeden, samo ta je mene vreden.

Če bi smela, kako rada bi Te že objela. Prepričana sem, da bi me prav nič ne grajal, ampak bi se stal kot vosek, ko bi Ti pritisnila poljub na Tvoj preskrbani nosček.

Sam tenstan krompir Ti bom kuhala, piške Ti bom pihala in Ti bom mlado solatco pristimovala. Da Ti bo bolj izi, bo cvrtje na mizi in terjet. V peči pa vedno kaka stvar za pogret.

In vsega Te bom postirkalo in poeglala ter Ti vsako jutro lase in mušace nafrkala in navihala, da Te bom lahko vsakemu gospodu priglivala, tako bo oraj.

Ko boš spal, Ti bom muhe in komarje odganjala in bom proti jutru s Teboj vred zanjekala, zaspančkala in zaspančkala: — Aja tutu!

Zjutraj Ti bom pa kofetek skuhalo in ga s samo smetano navdahnila in osem krajčkov bom od starih strug odrezala, da jih boš v kofe pomakal. Speha in jaje pa kolikor boš hotel.

In ko se boš od mene poslavljaj ter se na delo odpravljaj, bom ala prav do štrikarja s Teboj. In ko Te bo kara odvekla, bom se za karo malo potekla in bom britko jokala, ter se za karo kričala: Baj, baj!

Zvečer pa zopet tenstan krompir. Na kurji mati tenstan krompir. In pečene piške, ne pohane piške, da se ne boš prekmalu preobjedel. In mlado solatco, seveda, arduš.

S takim vižanjem in s takim šplžanjem se boš v šestih mesecih tako poredil, da boš vagal najmanj stopetnajst funtov in še kako deko čez.

Vem, da mi boš enkrat hvaležen, ker boš vsega tega deležen, samo prej mi še nekaj popravi povej: — Ali si še ledik, predragi Zgagone?

Te vrstice mi je narekovala ljubezen, zato nikar ne bodi jezen.

Zdaj Te pa lepo pozdravim in Te ekskvizitno poljubim in objamem in Ti prispežem pri solnce nebeškem, pri zvezdah-premčničah, pri Rimski cesti, pri zvezdnih utrinkih, pri devetem planetu, pri ščipu, pri prvem in pri zadnjem kraju, pri mlaju in pri polni luni, pri vseh luninih in solčnih mrkih in drugih nebeških prikaznih, da moja ljubezen ne bo nikdar konca vzela. Zapik!

Tvoja Te ljubeča in po Tebi vedno hrepeneca, čuječa in speča.

Dolores.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,
ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

NOVICE IZ WAUKEGANA

JOŽE ZELENČ.

Da se ne nabere preveč gradiva za pisanje z dolgim odlašanjem, bom skušal opisati dogodke, kar jih je od mojega zadnjega poročila.

Najprej naj omenim, da sta pripadala v sklad vrhniški reveleza za velikonočne praznike, ki je bila vsota enaka kot o Božiču, še en dolar. Mr. Ciriš Kumbel, enega iz njegovih sestric, Mrs. Mary L. Sin, oboje iz Clevelanda, za kar izrekam čestitke, kakor tudi vsem prijateljem darovalcem in ta namen naj izreče hvala. Kateri sponzorji so bili te podpore na Vrhniki deležni pa objavim, ko prejmem sporočilo od doma.

V zadnjem seznamu darovalcev je bilo pomotoma izpuščeno ime Mrs. Frances Kim, katere je prispevala en dolar v ta namen.

Vsega je bilo zbranih 24 dolarjev ter sem odposlal svojo \$23.25 teden dni pred prazniki. Mojemu po vnanjavi Sakser State Bank na ulici Franka Jesenka na Vrhniki, da jo kot ponavadi po njegovi prevladnosti najpotrebnejšim razdeli. Brzojavna pristojbina je znašala 75 centov. Potrdilo o poslanem denarju je pri meni za vpogled na razpolago.

Sredi aprila v razstavi v Slovenskem Narodnem Domu slikar Gregor Perušek svoja dela. Razstava je trajala 3 dni. Na zaključni dan 15. aprila je bil obisk še precej porojen, toda opaziti je bilo, da med mladimi ljudstvom ni dovolj navdušenja za modno umetnost. Medtem ko so nekateri znali razložit pomen vsake poteze na eni ali drugi sliki, so si drugi tolmáčili zopet po svoje.

Od slik je bilo predanih šest, od katerih je kupljena ena za Narodni Dom, druge pa so kupila različna društva v naših bližini.

Zadnje nedeljo pa je bila vporočena v Narodnem Domu zopet dooro uspeha igra "The new Cood" v angleškem jeziku.

Pokazalo se je, kaj zaore tudi mladina v združenju različnih odsekov.

Posebno nastop Lojzeta Laha ml. je vzružil med občinstvom obilo smeha in zabave.

Pred igro sta nastopila v dvestu Miss Florence Svete in J. Nagode.

Dasi je Nagode s svojo ubrano harmoniko že naš star znanec, je bil za Miss Sveto to njen prvi javni nastop, ter je pokazala s kako lahkoto se dobiva iz njenega banjo prijetno glaseče akorde.

Velikonočne nedelje je vse z veseljem pričakovalo. Ob božjem grobu v slovenski cerkvi so držali člani društva Vitez sv. Jurja v uniformah častno stražo. V zvoniku pa je skupina naših starih znancev pinkačev na zvonove prihodno potrkavala na veliko soboto popoldne.

Razume se, da k "žgou" tukaj ne nesejo v jebasu na glavi, ampak le kaj malega v majhnih kosarčah in to največ mali otroci in starejši ljudje.

Mnogi so mnenja, da šuška in

gnjat niso o praznikih v Ameriki istega okusa kot v starem kraju. Moje mnenje je, da zato ne, ker je tudi čez leto tako pogostokrat na mizi. Zato pa ima posušen želedec toliko boljši okus, ker pride samo enkrat v leto na vrsto in v pripravljanju želedec so naši mesarji tukaj pravi umetniki.

Za pripravo okusnih potic imajo pa naše žene prav starokrajski patent, posebno o Veliki noči.

Sedaj smo pa že v lepem krasnem maju. Narava je vsa v zelenju. Deževja vedno dovolj, da vse se hitreje raste. Le žal, da je reser, naša narodna solata šel tako hitro v cvetje. Na nekaterih krajih je videti po livadah vsu rušeno od regratovega cvetja. Prilike dosti za one, ki bi si želeli napraviti sodeček regratovca. Pa tu ni opaziti dosti zanimanja zanj, ker se je preskrbel večina vsak dober s tapravim iz grozdja.

By the way, kot pravi ameriški izraz, naj omenim, ker sem tudi v resnici ravno pri vinski kapljici, da sem se zbal Peter Zgagove grožnje, da če ne bo objuba et sedem let starem izpolnjena, bo on zaropotal in zagrmel, da se bo ališalo prav sem v oddaljeni Waukegan.

Ker je bilo še pred enim časom, kot objubiljeno, vse lepo odraščalo, sem pričakoval namesto njegove grožnje, da ne bo objuba et očitne in priznanja. Ker se do sedaj z njegovo grožnjo ni prišel na dan, sem bil uverjen, da je vse lepo v redu prejti ter radi izrenadenja, da se v suhi Ameriki v resnici še kaj takega dobi, ne pride k sapi in izrazi svoje mnenje.

Na mojo žalost pa prejemem danes od osebe, katere bi morala Petru kapljico dostaviti, tužno poročilo in dokaze, da se ni samo malo polilo, ampak vse razlilo ali eksploziralo radi močnega pritiska.

Dragi Peter, obžalujem, da Ti ni bilo jaro, da bi se o velikonočnih praznikih ob okusni gnjati iz Wil-larda očežil tudi s kozarčkom sedemletne starine.

Da me pot pripelje do New Yorka, prav iz srea in sigurno bi Ti ga princel osebo, toda ker je do tega se zelo zelo dolgo, ga bo do takrat gotovo že zmanjkalo.

Ker gre ravno ta in drugi mesec od tu več rojakov v stari kraj, mogoče da poskusim srečati in Ti pošljem še enkrat, a objubim tako zagotovo re kot zadnjice.

Toliko rojakov kot jih je v letošnjem letu že šlo in jih še pojde iz naše in drugih naselbin, že dolgo ali pa mogoče se v nobenem letu ni bilo. Največ jih odnaja 15. maja z "Vulcanijo" v Trst, z "Ile de France" na Havre ter 28. maja z "Aquitanijs" na Cherbourg.

Odšli so s trdko Sakser State Bank Pavel Tratar na Dolenjsko, kateri se ima že kmalo vrniti. 30. aprila pa je odšel za par mesecev na Storo Vrhniko John Leskovec z ženo.

Nadalje pojdejo ta mesec Anton Celarec s svojo turojenc hčerko na

Vrhniko. Tudi Kuren nad Storo Vrhniko dobi po dolgih desetletjih svojega rojaka v osebi John Slabeta. Na Storo Vrhniko pojde tudi Mrs. Mary Rode s svojo tu rojeko hčerko Gertrude. V Borovnico gre Frank Biencic, v zasledeno ozemlje Mrs. Lukančić, J. Milnar v Lucine, Mrs. Kozina s sinom v Novo mesto, Nace Gerželj v Podlipu.

Največ zabave in užitka pa bo imela družba, ki bo potovala v stari kraj s posredovanjem trdko Sakser State Bank z Mr. in Mrs. John Lomovec, ker on vzame seboj na parnik "Vulcanijo" tudi svojo lepo novo Nash Sedan karo, v katero si je dal montirati glasbeni Crosley radio set, katerega pa skoraj videti ni od kje prihaja močan in razločen glas. To jim bo delalo celo pot zabavo z godbo, ali kar bodo hoteli "ujeti" med vožnjo iz Waukegana do New Yorka. Z njim se peljejo tudi John Jelovec in njegova žena v Zaplano, kjer tudi gotovo že dolga desetletja niso imeli v svoji sredi domačina iz Amerike. Frank Cuden gre z njimi pa na Brezovico pri Ljubljani.

Tudi jaz bi hotel potoovati s tako prijetno družbo, toda sedaj smo k njim sem prišli.

Mr. Lomovec, ki je v naši naselbini že 27 let znana osebnost ter dolgoleten naročnik Glas Naroda, si je vzel priložnost napraviti s svojo, pred kratkim poročeno ženo v starem kraju malo poročnega potovanja ter obiskati najprej njegov rojstni kraj Polhov Gradec in rojstni kraj njegove žene, St. Rupert na Dolenjskem, nadalje krasoto Slovenije Bled ter Gorenjsko. Dolenjsko in solčno Belokrajino in sosedo Hrvaško ter se malo čez mejo v druge države.

Gotovo se ga veselijo doma njegovi bratje in sestre in sorodniki njegove žene, ker s prijetnimi vožnjami v avto jim bo lahko napravil mnogo lepih časov.

Objubil je, da ne bo pozabil obiskati in s karo kam potegniti tudi njegovih bivših sodelavcev v Waukeganski drahtovni Mihevčkovega Naceta in Bekajevskega Petra z Vrhnike in drugih znancev.

Pravi, da potovati bi ne hotel nikdar drugače kot s posredovanjem trdko Sakser State Bank. To je že njegovo četrto potovanje po tej zanesljivi firmi.

Obiščejo tudi Cleveland in Little Falls.

Želim vsem, ki odhajate v kratke svojih otroških in mladinskih spoved, srečno pot.

Izročite naše pozdrave tam našim prijateljem in znancom ter jim povejte, da smo v duhu vedno z njimi.

Pred kratkim sem prejel z Vrhnike od odbora za Cankarjev spomenik poročilo, da je oddano delo spomenika k parju in umetniku Jurkovcu kateri ga bo izdelal sedečega na občestnem kantonu kot nasledek ter to spomenik, kot poročano, koncem julija t. l. odkrit.

Po več kot 10 let gojena ideja se bo torej kljub vsem težočam in nasprotstvom le uresničila.

Resnica je, da brez pomoči ameriških rojakov bi spomenika najbrže sploh ne bilo ter odbor to tudi sam priznava.

Predbacivalo se je odboru, da pričakuje denarja samo iz Amerike od delavcev.

Tudi v Ljubljani bi se ne branili prispevkov iz Amerike, pa naj bi bili zbrani od kogarkoli. Glavno je, da se bo za prispevani denar ideja tudi uresničila. Koliko tisočakov se je izvabilo od naših rojakov za ideje, katere niso nikdar bile in tudi nikoli uresničene ne bodo. Proti akciji za Cankarjev spomenik na Vrhniki pa so najbolj širokočustno kričali oni, kateri v ta namen niso niti centa prispevali.

Največ zasluge za uresničenje te ideje gre rojakom v Detroit, Mich., kateri so v ta namen zbrali čez 500 dolarjev, potem rojakom v Waukegan in North Chicago, kateri so poslali čez 100 dolarjev ter iz Girard, Ohio okrog 40 dolarjev. V Clevelandu pa, kot se čuje, imajo v ta namen zbrano še višjo stoto kot je bila ona iz Detroita. Razume se, da je bilo treba za tak uspeh veliko truda in požrtvovalnosti tamošnjih rojakov.

To pa je tudi najboljši odgovor onim, ki so vpili: Iz Amerike nobenega dolarja več za Cankarjev spomenik na Vrhniki! Naj si ga postavijo s svojim denarjem.

Razume se, da je sedaj v Jugoslaviji dosti umetnikov-kiparjev brez zasluga, ker le redka so naročila za spomenike, izdelave pa ni mogoče oddati več kot enemu.

S tem, da bo postavljen spomenik Cankarju na Vrhniki, ni reče-

BODOČNOST NAŠEGA PEVCA

WALTER PREDOVICH.

California je prvič zaslovela, ko so našli v njenih rekah velike množine zlata — zatega prahu in nuggetov, pozneje pa vsled napolitoničnega podnebja in bogate zemlje, na kateri uspeva vsakovrstno sadje, kot v nobeni drugi državi Unije. Pred petnajstimi leti je pa to mesto, v katerem se sedaj nahajam (Hollywood) začelo produ-

no, da ga ni treba nikjer drugod. V Ljubljani na pr. imajo še dosti lepih in primernih prostorov. Denarja tam — tudi ne manjka, če se pomisli koliko tisočakov se je zlahkoto prispevalo lanske leto za spomenik — tujeu Napoleonu.

Pri odkritju Cankarjevega spomenika bo gotovo navzočih tudi mnogo rojakov, ki bodo na obisku v starem kraju. Uverjen sem, da bo eden ali drugi padel v ameriških slovenskih listih nepristransko mnenje ter vtise glede spomenika, o katerem je bilo od vseh strani toliko vsakovrstne polemike.

California je prvič zaslovela, ko so našli v njenih rekah velike množine zlata — zatega prahu in nuggetov, pozneje pa vsled napolitoničnega podnebja in bogate zemlje, na kateri uspeva vsakovrstno sadje, kot v nobeni drugi državi Unije. Pred petnajstimi leti je pa to mesto, v katerem se sedaj nahajam (Hollywood) začelo produ-

ciati nekaj, kar je postavilo California na visok vsesega sveta — gledališke filme.

V resničnem denarju dobi California na leto baš toliko za svoje filme kot za katerikoli drugi produkt.

Ta industrija pa neprestano narasta. Sem prihajajo igralci in pevci iz vseh delov: Angleži, Francozi, Nemci, Španci, Rusi, Italijani ter zastopniki drugih narodnosti.

Hollywood je za igralca kar je Meka za Turka — prostor, ki ga mora obiskati pred svojo smrtjo.

Tukaj sem se sestal z enim našim Slovincem, katerega se da označiti kot igralca, kot močnega zvezdnika. Bil je mojstrski pove-

Seveda, novemu igralcu ali pevcu je težko dobiti pri filmu vodilno vlogo, če slučajno ni McCormick ali pa Saljapin. Filmanje je drago, in podjetnik mora biti povsem siguren finančnega uspeha, predno se odloči za film. Vedilne vloge v novem filmu so izbrane z

največje skrbjo. V prvi vrsti odloča zunanost, nastop, glas, predvsem pa izvežbanost.

Z dotičnikom sem se sestal na domu Mr. in Mrs. Jakoba Stonieha, in ker sem že večkrat čital o njegovih koncertih v "Glasu Naroda", bi ga rad-slišal peti.

Prilika se mi je nudila naslednjega dne, ko sva ga z Mr. Petrom Krakerjem, ki se je preselil iz Minnesote, odvedla v bližnje mesto San Pedro.

In v neki privatni hiši je zapel nam, štirim poslušalcem.

Pel je o slovenskem kmetškem fantu, kateremu je umrla ljubica in jo nesejo k pogrebu.

Zdi se mi, da se je začeljena pesem: "Pa zagorski zvonovi tak" milo pojo".

Bila je preprosta narodna pesem, katero pojo naši fantje na vasi. Pevce je pel in spremljal samega sebe na starem klavirju.

Žalostna melodija, žalostne besede in močan baritonski glas, poln globokega pojmovanja — vse to je predočilo, kar sta pesnik in skladatelj nameravala — pogreb ljubice obupanega fanta v slovenskih gorah.

Pel je Anton Šubelj. Ne na koncertu, pač pa na ljubo Mr. Krakerju in na mojo prošnjo.

Kako nekaj čudovitega je človeški glas!

S samo sedmimi notami, če se prav vzporejene, zamore mojstrski pevec spraviti tisočere v jok ali smeh.

In Šubelj je mojster v pravem pomenu besede.

V zadnjem času se vedno bolj opazja, da bodo zvočni filmi zvočno-lucijirali predstave na odru, posebno opere. Vedno več novih pevcev potrebujejo.

Brez dvoma je Šubelj uvidel možnosti, ki jih nudijo zvočni filmi njegovi umetnosti ter zahtodno upam, da se bo vrnil in da bo nekoga dne nastopil v novem hollywoodskem zvočnem filmu.

Angleščino govori že precej dobro, mlad je, ima zunanost, nastop in glas... O, kako krasen glas!

Tone, as the Irish would say, "More power to you".

ADVEKTISE

a "GLAS NARODA"

Najprej za veselje

CAMELS zadoščajo vaši želji po cigaretah, ki je vsa radost kaje. . . . Prinesejo vam brezprimerno mešanico najbolj izbranih tobakov, turškega in domačega . . . mila in žametna gladkost, delikatnost okusa, bogastvo kakovosti, izboren duh.

V slavni Camel mešanici dobite vse, po čemur ste stremeli v zasledovanju užitka kaje.

Bilijoni Camel zavojčkov, napolnjenih do roba z veseljem, so pridobili zvesto prijateljstvo več kadilcev kot katerakoli druga cigareta.

Ne odrecite se razkošju

CAMELS

PETNAJST-LETNICA

PEVSKEGA DRUŠTVA

"SLOVAN"

v KOČEVSKEM DOMU

657 Fairview Avenue

Ridgewood, L. I.

v nedeljo, 11. maja 1930

Začetek 3:30 popoldne.

VSPORED: I. Del

POZDRAV
SLOVAN-OVA HIMNA

1. PISMO, H. Vogrič "SLOVAN"
2. NE ZALUJ, H. Volarič
3. OJ ROZMARIN, H. Volarič Bariton solo B. DERGANČ
4. VENEC NARODNIH PESMI "DOMOVINA"
5. POTOVANJE po KRAJSKI DEŽELI, I. Del, J. Jackel
6. AT D'ANNING, Cadman Violin solo ALBERT DESCOV
7. OBLAČEK, Lud. Hudovernik "SLOVAN"
8. ACCORDION SOLO A. KRASCEK
9. SKRJANČEK, Z. Prelovec "SLOVAN"

VSPORED: II. Del

1. FAANICA, E. Adamič "SLOVAN"
2. PREPELICA, F. Jevc "DOMOVINA"
3. CVETLICE Dvooper, F. Gerbič
4. POTOVANJE po KRAJSKI DEŽELI, II. Del, J. Jackel
5. CZARDAZ Violin solo ALBERT DESCOV
6. LJUBEZEN EN POMIAZ, A. Nedved "SLOVAN"
7. ACCORDION SOLO A. KRASCEK
8. GOOD NIGHT, G. Wilson "SLOVAN"

PO KONCERTU PLES

SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil G. P.

28

(Nadaljevanje.)

Ker so vsi navzlic želeli izvedeti vsebino pisanja, je Jerica razbila pečat ter hitro prečitala pismo. Pismo je vsebovalo par strani, katere je na drobno popisala Mrs. Ellis ter daljše sporočilo Mr. Grahama.

New York, 31. marca. 1852.

Draga Jerica:

Ker je bilo dosti ljudi iz Bestona pri poroki, si gotovo slišala že poprej o poroki Mr. Grahama. Vzel je vdovo Holbrook, isto, o kateri sem ti že pisala. Sklenila ga je dobiti ter ga je tudi došla. On ljubi mirno življenje ter je dobil mesto tega to žensko, — ubogi človek!

Ona je sledila Mr. Grahamu prav do Havane. Kakorhitro pa smo bili v New Orleansu, je bila tudi ona tam. Gnala je svoje stvari tako daleč, da se je poročila z njim. Emilija se je krasno obnašala ter ni nikdar rekla besedice proti te mu ter vedno nastopala proti tej ženski, kot se spodobi. Emilija si želi priti od tod čimprej in jaz je ne morem več ustavljati. Govori zelo dosti ter se čuti strašno osamljeno. Sedaj pa prihaja k glavni točki, — kajti Emilija in jaz bova odpotovali v Evropo. Ona ne mara imeti krog sebe tujih ljudi, ker je vendar slepa. Odpotovali bova koncem aprila, vendar pa bom prišla še preje v D., da vidim, da bo vse pripravljeno. Napisala bom tudi kratko pismo za te od Emilije. Nestrpno pa bova pričakovali tvojega odgovora! Upam, da ne boš odklonila iti z Emilijo.

Tvoja udana

Sara H. Ellis.

Dostavljaj je vseboval naslednje vrstice:

— Ni mi treba posebej poudarjati, kako zelo sem te pogrešala in kako sem mislila na te noč in dan!

Pismo, v kateri si me informirala o smrti Mr. Cooperja, sem dobila. Ne vem še, če je Mrs. Sullivan še živa. Piši mi takoj, dragi otrok, če ne moreš priti k nam. Oče ima svoje lastne načrte ter te bo prosil, če nas hoče spremljati v Evropo. Gotovo si slišala o njegovih poroki, Mrs. Graham ima dve nečakinji, ki sta z nami v hotel. Oni bosta šli z nami v inozemstvo ter sta lepi deklici, posebno Belle Clinton ter njena sorodnica Kitty Ray. Mrs. Ellis je zelo trudna in valed tega moram zaključiti ter te srčno pozdravljam, tvoja

Emilija Graham.

Miss Jerica Flint:

Poročen sem ter nameravam oditi v inozemstvo dne 28. aprila. Moja hčerka naju bo spremljala, kajti Mrs. Ellis se boji potovati po morju. Valed tega predlagam, da se nam pridruži v New Yorku kot spremljevalka Emilije. Nisem prazbil nevalečnosti, s katero ste zavrgli slično ponudbo z moje strani. Hočem pa na vsak način pospešiti biagostanje Emilije in raditega sem se obrnil na vas. Mrs. Ellis se hoče vrniti v Beston ter upam, da boste prišli kar najhitreje. Prilagam svoto denarja, da pokrije stroške. Če ste se zadržali, mi sporočite, da bo vse plačano, predno odpotujete. Ker upam, da se sedaj zavedate svoje dolžnosti, ostasem Vaš prijatelj J. H. Graham.

Jerica je sedela v bližini svetilke, ko je luč padala direktno na njen obraz, ko je prečitala pismo Grahama ter zardela od žaljenega položaja.

Dr. Jeremy je zapazil, kako se ji izpreminja barva in tekotom par minut, ko sta ostali Mrs. Arnold in njena hčerka, da čujeta novice, je metal izkvalne poglede na pismo, in kmalu potem ko sta odšli, je prosil, naj se ga seznanita z vsebino.

— Pisal mi je, — je rekla Jerica, — ter me povabil, naj jih spremljam v Evropo.

— Zares, — je rkel dr. Jeremy s pritajenim živzgom, — ali misli on, da si tako bedasta, da se boš odpravila na trenutno obvestilo?

— Jerica, — je rekla Mrs. Jeremy, — ti boš rada šla, kaj ne? Krasno bo to!

— Neumnost, Mrs. Jerry, — je vzkliknil doktor, — Rad vi vedel, kako bo prijetno potovati s arogantnim starim tiranom, njegovo slepo hčerko ter žensko iz nižnj življenja. Krasna pozicija zate, — Jerica, — kajti slišna boš vse te kompanije!

— Well, dr. Jerry, — ga je prekinila žena, — pozabil si Emilijo!

— Emilija, ta je seveda angelj, ter bi nikdar ne storila ničesar zlega nikomur. Ona pa bo igrala le drugo vilo v povečani družini svojega očeta.

— Tem bolj bo treba mene, — je rekla Jerica, — Jaz jo bom varovala pred vsiljivostjo gotovih ljudi.

— Ali bošete sprejeti te povabilo, — je vprašal zdravnik.

— Pripravljena sem sprjeti povabilo Mr. Grahama, — je odvrnila Jerica, — ter se pridruži Emiliji takoj. Upam, da bo trajala naprej harmonija, ki obstaja sedaj med njimi.

— Torej mislite iti zares? — je vprašala Mrs. Jeremy.

— To bom storila, — je rekla Jerica, — Le moja dolžnost do Mrs. Sullivan in njenega očeta sta me mogla dovesti do tega, da sem zapustila Emilijo. Ta dolžnost pa je sedaj Francana. Kot razvidim iz pisma Mrs. Ellis, ni Emilija srečna. Zamarjali so jo tako strašno! Mrs. Jeremy, le pomislite, kakšno prijateljica mi je bila!

— To vem, — je odvrnila Mrs. Jeremy, — in stavim, da boste uživali potovanje brez ozira na strahove, katere skuša doktor vzbuditi v vas. Vi na boste zapustili dobro mesto ter se izročili negotovostim življenja.

— To je žrtve, — je rekel doktor, največja žrtve kar si jih morete misliti! Opustiti ne boste le dobrega zaslužka tukaj, temveč tudi prijeten dom tukaj, v Bestonu. Zapustili boste vso neodvisnost, po kateri ste tako hrepeneli in katero ste skušali vzdržati na vsak način.

— Ne, doktor, — je rekla Jerica gorko, — ničesar, kar storiš za Emilijo, se ne more imenovati žrtve! To je moje največje veselje!

— Jerica najde vedno veselje v tem, da stori, kar je prav, — je pripomnila Mrs. Jeremy.

— Mučna mi je misel, — je rekla Jerica, — da bi bila Emilija odvisna od tujke, da sprejme to, kar ti gre. Najina sreča je bila več let, da sta zadovoljni druga drugo in da ne more trpeti le ena. Valed tega moram iti k njej. Ne morem si misliti kaj drugega!

— Želim le, — je mrmral doktor Jeremy, — da bi ljudje le polotično cenili vašo potrpežljivost! Graham pa najbrž misli, da deli le dobroto. Najbrž vas je nagovoril kot beračico. Ne bilo bi prvokrat, da bi storil kaj takega. Jaz bi rad vedel, kaj je napolnila uboge Filipa Amoryja, da je šel nazaj? Ali se je opravičil v svojem pismu za bivšo neprijateljnost?

— Ne mislim, da bi smatrali to za potrebno, — je rekla Jerica.

— Torej se ni opravičil za svoje negentlemansko obnašanje? To je naravnost sramota! Mrs. Jeremy, midva morava gojiti občutljivost v njej.

(Držje prihodnjic.)

V JUGOSLAVIJO

Obiščite staro domovino in se pridružite velikemu izletu, ki ga priredi izletni urad

S.N.P.J.

VRŠI SE IZ NEW YORKA PREKO CHERBOURGA NA TREH VELIKIH CUNARDOVH EKSPRESNIH PARNIKOV

AQUITANIA
28. maja

MAURETANIA
28. junija

AQUITANIA
6. julija

Oglejte si medpotoma Pariz. Izletnike bodo spremljali izkušeni potniški spremljevalci, ki bodo skrbeli za njihovo prtljago, potne liste itd., ter skrbeli, da bo na parniku dovolj zabave. Dobre, čiste kabine, izborna hrana in uljudna postrežba.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK CITY

CUNARD LINE

25 BROADWAY, NEW YORK

KDAJ SE LJUDJE POROČAJO?

To je odvisno od posebnosti krajev in ljudi, od njihovih poklicev itd. Lykurg, grški zakonodajalec, je zahteval v svojih zakonih, da bi se špartanski mladeniči ne ženili pred 37. letom. Platon je smatral za najprimernejši par tridesetletnega moža in dvajsetletno ženo.

V starem Rimu pa so se deklice omožile najpozneje do svojega 19. leta. V severni Evropi je običaj, da stopajo ljudje v zakon v zrelejših letih. V Holandiji in v Belgiji se poročajo od 29. do 32. leta. Na Slovenskem pa je žena zrela za možitev, ko je stara 18 let, možiki pa 21 leto. Delavec se oženi prej kot uradnik. Navadno je razlika med leti moža in žene 2 do 3 leta. To velja za evropske razmere, dočim so n. pr. naziranja o zrelosti za možitev v Indiji povsem druga. Tam obljubi oče svojo štiriletno hčerko že zrelemu možu. Kot je stara 9 let, mu jo izroči: dvanaestimi leti pa ima ta otrok že deco. Isto je na Kitajskem in v Mongoliji. Temnih strani takih zakonov ni treba posebej poudarjati. Vendar bo tudi v Aziji polagoma bolje. Indijske žene se so baš pred kratkim dosegle, da se po zakonu ne sme ženski dovoliti ženitev pred 14 letom, kar je za tamkajšnje pojme izredna novost. Po najnovejših dognanjih učenjakov, zdravnikov in eugenikov, je najprimernejši čas za možitev v srednji Evropi tale: mož 29 let, žena 24. leta. Mlajši pari trpe od bede valed pomanjkanja življenjskih izkušenj, starejši pa pogrešajo mladost in žive v težki slutnji blazajoče se starosti.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

18. maja: Chicago, Ill. (Orchestra Hall).
25. maja: Milwaukee, Wis.
2. junija: Calumet, Mich. (Opera House).
7. junija: Trauenc, Mich.
15. junija: Ely, Minn.
22. junija: Duluth, Minn.

Naslov: Banovec R.
6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedilne dišave, Knapovo ječmenovo kavo in importirana domača zdravila, katere priporoča mgr. Knapj v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je navedeno popisana vsaka rastlina za kaj se rabl.

V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

MATH. PEZDIR

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

CENA DR. KERMOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER) Stane samo \$2.—

Narocite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18 Street New York City

PRIDRUŽITE SE NASIMA Dvema Velikima Izletoma v LJUBLJANO

na slavnem ekspresnem parniku

"PARIS"

Last Francoske Črte

23. maja in 30. junija 1930

NAJKRAJŠA IN NAJBOLJ PRAVNA POT ZA SLOVENCE

Parnik "PARIS" je dobro znan vsem Slovincem ter zajamci potnikom vso udobnost in zadovoljstvo. Moderne privatne kabine za vse potnike. Slavna francoska kuhinja in pijača.

Za nadaljne podrobnosti glede teh izletov vprašajte pri

French Line

19 State Street New York

ali pri sledečih zastopnikih

SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt Street, New York

MIDTOWN BANK of N. Y. (Prej: Krajsek & Cesar)

630 Ninth Avenue, New York

JOHN MIHELICH AGENCY, 6419 St. Clair Ave., Cleveland, O.

MIHALJEVIC BROS. CO., 6201 St. Clair Ave., Cleveland, O.

JOSEPH SVETE, 1728 East 25th Street, Lorain, O.

ZAJAMČITE SI PROSTORE SEDAJ!

Dva velika pomladna izleta v

Jugoslavijo

Dva velika White Star Line osebno vode na izleta sta prirejena za znani

OLYMPIC

Iz New Yorka 9. MAJA

Pod osebnim vodstvom Mr. Gustave Drenca, člana našega chicagškega urada.

MAJESTIC

Iz New Yorka 6. JUNIJA

Pod osebnim vodstvom Mr. Anthony Flala, člana našega newyorškega urada

Po najkrajši morski poti do Cherbourga vam je mogoče dospeti v Evropo v manj kot enem tednu.

White Star Line ekspresni parniki odplujejo vsak teden.

Kadarkoli želite odpotovati, je pripravno odplutje —

MAJESTIC

(Največji parnik na svetu)

15. MAJA

HOMERIC

23. MAJA

OLYMPIC

30. MAJA

Za natančne informacije vprašajte kateregakoli naših dobrih agentov ali pa

WHITE STAR LINE

International Mercantile Marine Co.

No. 1 BROADWAY NEW YORK CITY

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za poljanila v ljudski šoli št. 127 Last 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12. soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 2. do 5., soba 413.

Kretanje Parnikov Shipping News

9. maja: Columbus, Cherbourg, Bremen

Olympic, Cherbourg, Antwerpen

Pennland, Cherbourg, Antwerpen

Volendam, Cherbourg, Antwerpen

10. maja: Minnewaska, Cherbourg

Conte Biancamano, Napoli, Genova

13. maja: Europa, Cherbourg, Bremen

Republik, Bremen

14. maja: Vulcania, Test

Beregaria, Cherbourg

Majestic, Cherbourg, Hamburg

President Harding, Cherbourg, Bremen

15. maja: De France, Havre

Stuttgart, Cherbourg, Bremen

Majestic, Cherbourg, Hamburg

Lapland, Cherbourg, Antwerpen

New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

16. maja: Bremen, Cherbourg, Bremen

21. maja: Mauretania, Cherbourg

Deutschland, Cherbourg, Hamburg

Leviathan, Cherbourg

12. junija: Paris, Havre

Stuttgart, Cherbourg, Bremen

14. junija: Hamburg, Cherbourg

Lapland, Cherbourg, Antwerpen

New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

14. junija: President Harding, Cherbourg, Bremen

Conte Biancamano, Napoli, Genova

17. junija: France, Havre

Europa, Cherbourg, Bremen

18. junija: Vulcania, Test

Aquitania, Cherbourg

Hamburg, Cherbourg, Hamburg

George Washington, Cherbourg, Bremen

19. junija: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen

20. aprila: Olympic, Cherbourg

Westernland, Cherbourg, Antwerpen

20. maja: Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

Roma, Napoli, Genova

21. junija: St. Louis, Cherbourg, Hamburg

Minnetonka, Cherbourg

President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

22. junija: Beregaria, Cherbourg

23. junija: Columbus, Cherbourg, Bremen

25. junija: De France, Havre

Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

Republik, Cherbourg, Bremen

26. junija: Dresden, Cherbourg, Bremen

27. junija: Bremen, Cherbourg, Bremen

Majestic, Cherbourg, Bremen

Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

28. junija: Mauretania, Cherbourg

Belgenland, Cherbourg, Antwerpen

Minnetonka, Boulogne sur Mer

Leviathan, Cherbourg

Conte Grande, Napoli, Genova

30. junija: Paris, Havre

Nagla Vojnja v Jugoslavijo

Prihodnje odplutje:

VULCANIA

15. MAJA — 18. JUNIJA

1. AVGUSTA

SATURNIA

16. AVGUSTA

29. MAJA — 3. JULIJA

Saturnia in Vulcania prekaša vse ladje sveta v razkošju, udobnosti in navelič ter nudi najboljšo službo v Evropi. Posebne cene za tja in nazaj. Več novosti na teh motorih ladjah vključno s plovili bazen v drugem razredu.

COSULICH LINE

17 Battery Place, New York

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenike postavte, ki je stopila v veljavu s prvim julijem, naša jugoslovanska kvota 145 priseljenecov letno, s kvotni viziji se izdajajo samo onim priselencem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariš, ameriških državljanov, moške ameriških državljanov, ki so se po 1. juliju 1928. leta poročili, sene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni sene in neporočeni otroci izpod 21. leta vseh nedržavljanov, ki so bili postavno pripisani v to kvoto na stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in sanceljivo

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET

NEW YORK

5 dni na oceanu

PREKO CHERBOURGA 6 DNI PREKO BREMENA

Potujte v in iz JUGOSLAVIJE

na najhitrejših parnikih, kar jih plove,

BREMEN in

EUROPA

ali na znanem ekspresnem parniku

COLUMBUS

Za navodila vprašajte svojega lokalnega zastopnika ali

NORTH GERMAN LLOYD

57 Broadway, New York

Nastave, Nastave, Nastave